

„Tuitsmastate”

to Grou

biwenne troch

Obbe de Jong

As men de namme „Tuitsma state” neamt is der in grote kâns dat in protte minsken ek âld Grousters, twifelje as men der by freget „hwer is dy state”.

Oars wordt it as men nei de „Tútse” freget. Yn wide omkriten wit eltsenien dat. It wie foarhinne sa. „de Tútse” dêr wenne Jouke en Maeike, dat wie de oerhael foar de boeren út it Leechlân, dat is noch sa „de Tútse” by de brêge oer de Wergeaster feart.

As men Grousters freget nei Opperbird, nei Suffenstra, of nei Rietstra, sille de measteit andert skuldich bliuwe. Mar oer de Tútse wit eltsenien wol hwat to sizzen.

Ek yn myn bernejierren spile de Tútse in rol. Heit en mem wennen op in Leechlânske pleats en hiene as se ris mei de trein nei Ljouwert woonende oerhael fan de Tútse nedich, hwant se moasten rinne nei it spoorstasjon Idaerd—Roardhuzum. Der wie noch in forbining mei Ljouwert, dat wie de steamboat, dat wie tige geselich reizgjen, mar duorre hwat lang: mear as twa uren yn 'e boat. Nou wie de tiid net sa djûr as tsjintwurdich, mar hastige boeren rounen dochs feak nei Idaerd, dan wie men yn in lyts tweintich minuten to Ljouwert.

Sa spile de Tútse in rol yn it libben fan de minsken út it Leechlân, mar foar ús as bern hie it noch in oare bitsjutting, hwant neist Jouke en Maeike, wennen Doeke en Janke der ek noch. De beide earsten buorken der, wiene eigener fan de Tútse en forhierden in keamer aan Doeke en Janke. Dizze beide minsken forseagen yn harren underhâld, mei in hannel yn winkelwaren. Se reizgen

dan alle pleatsen ôf, twa trompen oan it jok en prebearren dan har spullen oan de boerinnen kwyt to wurden.

Nou hiene Doeke en Janke ús grote bilangstelling, hwant as dy sneontomideis kamen wiene wy wis fan súkerpipermuntsjes. Sa hie „de Tútse” yn myn bernejierren in trijedûbele bitsjutting, buorkerij, oerhael en winkel.

Hjir fytste ik dan hinne om hwat mear fan de Tútse oan 'e weet to kommen en it lit him bigripe, dat al myn bilijsen út de bernetiid wer boppe kaem.

Doe't ik dêr op 'e brêge stie en letterlik op 'e Tútse delseach, tocht ik hwat moai (sjoch foto). Gjin mânske stjelp of kop-hals-rounpleats. Né, alles hwat biheinder. Wenromte en bûthús miskien oerbleaun fan eardere pleats, nou mei in heaberch der bý. Net great tocht ik, mar mei sfear, bining, mei it forline.

Ik wie bliid dat ik hjir net oan foarby gongen wie. Dit moat foarhinne gâns oars west hawwe. Doe't ik by de foardoar „folk” rôp, fortelde in jonge boerinne my dat har man net thûs wie, mar yn it lân oan de oare kant fan de feart oan it wurk wie.

Ik ha se dêr opsocht. Obbe de Jong en syn heit Sjoerd de Jong. De beide mannen hiene it drok, se wiene oan it ynkûljen, mar der skeat dochs noch wol efkes tiid oer om oer harren pleats en bidriuw to praten. „Witte jo wol hwerom ús spul Tútse hijt”, frege de hear De Jong my.

Ik moast it andert skuldich bliuwe. Foarhinne moat it in grote pleats west hawwe mei it lân om it hûs hinne en nou hat ien fan de stikken lân dy't foarhinne by de pleats wie en nou troch Nijdam brûkt wurdt,

de foarm fan in trekpot mei tút. It
is noch wol to sjen.

Nije wike mear.

d. H.

„Tuitsmastate” komt yn ‘e floreenkohieren fan Grou foar undernû. 40. It is in pleats fan 67 pounsmiet en hie rjocht op 1 stim.

Eigners en biwenners hawwe west:
1640 Widd. Hubert Jans.

1698 Dr. Echten tot Slooten.

1708—1728 Ds. Banga eigener;
Greult Abes brûker.

1738—1748 Selde eigner; Greult
Abes widd. brûker.

1758 Harmani Rienema eigner;
Goaije Jelmers brûker.

1768 as yn 1758.

1778 as yn 1768.

1788 Dr. J. ten Broek-Hoekstra $\frac{1}{2}$
part, Epke de Roos $\frac{1}{2}$ part eigner;
Tjepke Annes widd. brûker.

1798 Tjeerd Wybrems Wartena en
Bruin Gerbens eigners; Marten
Gjalts brûker.

1818 Wybren Tjeerd Wartena en
Marten Sjoerds v. d. Hem eigner;
Wytze Baukes brûker.

1828 selde eigner; Tjerk Reitsma
brûker.

1838 Tj. M. Koldijk $\frac{1}{2}$ part. Sjoerd
Bruin v. d. Hem $\frac{1}{2}$ part eigner.

1848 Wybren Sjoerds Wartena $\frac{1}{6}$
part; Froukje Sjoerds Wartena $\frac{1}{6}$
part; kinderen Bruin Martens v. d.
Hem $\frac{5}{6}$ part eigners; Jelmer Willem
Nijdam brûker.

1858 de selden as yn 1848.

Oant safier de floreenkohieren.

Hoe’t it fierder mei de eigners en
biwenners krekt gongen is wie net
maklik. Lokkich wie de hear
Sjoerd de Jong noch yn it bisit fan
in keapakte út 1877.

8 aug. 1877 waerd de „de Tuitze”
Tuitsma state publyk forkocht. For-
keapers binne Pieter Hanzes Bos-
ma, boer to Bears as man fan Jan-
ke Bruins v. d. Hem en Klaas Ja-
cobs Sipsma, kastelein to Hurdegar-
ryp.

Keapers wurde: perseel I: Keimpe
Jans Kooistra, arbeider to Grou.
„Eene uitmuntende sterke en wel on-

derhouden boerenhuizinge met erve,
hieming, yster, boomgaard, planta-
gerie, vuurhut en schiphuis. De boe-
renhuizinge bestaande uit middel-
huis, woonkamer, schuur en buithuis
waarin stalling voor 39 hoornbeesten”.

Perseel III: hooiland Keimpe Jans
Kooistra 8 are 20 ca.

Perseel V, VI en VII; Keimpe
Jans Kooistra plm. 4 ha. Sa bleau-
by „de Tuitse”, noch plm 12 poun-
smiet lân.

Nei Keimpe Jans Kooistra is Jou-
te Bijlsma op „Tuitsma State” kom-
men.

Yn 1912 is „de Tuitze”, sa sil ik
har nou mar neame, troch de er-
ven fan Joute Bijlsma forkocht oan
Gjalt Tjerks Wester. Dy hat der
earst mei syn broer Harrit en syn
suster Jantje Wester buorke en let-
ter mei syn suster allinne.

Yn 1943 is Sjoerd Obbes de Jong
der kommen, trouw mei Lolkje Wes-
ter en fan 1958 of wenje Obbe de
Jong en Antje Dijkstra der. Heit en
soan buorkje to gearre. Heit en mem
wenje to Grou yn ‘e buorren en de
soan mei syn jong húsgesin op ‘e
pleats. Se brûke in 50 pounsmiet
lân en hawwe in 20 melke kij. In
wurksum bidriuw. Iti lân op twa
plakken, alles oer de feart, hwat ti-
ge wurksum is, sawol mei úngetiid,
dongjen as ek mei melkerij. „Wy soe-
ne it wol hwat oars hawwe wolle”,
seit Sjoerd de Jong, „mar och it
went ek wol”, „Ik wit net better”,
seit de jongste boer, „ik ha it nea
oars meimakke” en moedich stekt
hy de foarke yn de wurdze gers,
om de wein fol to krijen.

Ik hie it bigrep, der moast wer
hwat barre. Ik bin nei Grou ta tein
om in ynsjoch to krijen fan in âlde
keapakte, dy’t by Sjoerd de Jong
oan hûs wie. Ik ha noch noflik ef-
kes mei vrou De Jong sr. oer foar-
hinne praet en bin nei hûs ta reiz-
ge mei it witten dat „de Tuitze”
mei syn smûkens dêr aan de Wer-
geaster feart by de famylje De
Jong yn goede hannen sit.

d. H.